

KOYUNCULUĞA AİT ÖZETLER

Berdongarova, O. I., Dzhanabekov, K. (1979) – Embrio Transferi ve Süper Ovülasyonla Elde Edilen Askanian Kuzularının Gelişimi. A. B. A. Vol: 47, No. 1 (195).

1300 – 1500 IU. PMS verilen 3 Askanian koyunu Askanion koç ile tohumlandı. 2 - 8 hücreli embriolar operatif müdahale ile alınarak bunlar 6 baş Edilbaev ve Kargalin alıcı koyunların uterusuna transplante edildi. 6 alıcı koyunun herbiri tek yavru doğurdu (3 erkek ve 3 dişi). Verici koyunlardan ikisi, embrioları operatif olarak alındıktan sonra yeniden tohumlanarak gebe bırakıldı. Bunlardan birisi erkek ve ikisi dişi olmak üzere 3 yavru alındı. Bu 3 kuzu kontrol grubu olarak kullanıldı. Alıcı koyunlardan doğmuş olan 6 kuzu ile kontrol grubunu teşkil eden 3 kuzuda gelişime ait değerler sıra ile; Doğum ağırlığı ortalaması 4. 58 ve 4. 40 kg., süt kesim (4. 5 aylık) ağırlığı ortalaması 32. 37 kg. ve 30. 97 kg., 12 aylık canlı ağırlık ortalaması 55. 20 kg. ve 52. 90 kg. süt kesimine kadar günlük ağırlık kazancı 206 gr. ve 197 gr. olarak tesbit edilmiştir. Embrio transferinde elde edilen kuzular ile normal anadan elde edilen kuzuların gelişimleri genellikle birbirine benzer bulunmuştur.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

Eliott, K. H., Bigham, M. L., Sumner, R. M., Dalton, D. C. (1979) – Çeşitli Yüksek Yayla Irkı Toklularda Yapağı Verimi. A. B. A. Vol: 47, No. 1 (204).

Yapağı verimi ile ilgili veriler 1970 - 1974 yılları arasında Cheviot, Perendale, Coopworth ve Romney koyun ırklarının 13 aylık 1303 baş toklularından elde edildi. Bütün toklular 13.ncü ayda kırıma tabi tutuldu. Ortalama kirli gömlek ağırlıkları; Romney'lerde 2. 65 kg., Coopworth'larda 2. 71 kg., Perendale'lerde 2. 46 kg. ve Cheviot'larda 1. 83 kg. olarak tesbit edildi. Elyaf inceliği sıra ile; 30. 8 mikron, 32. 2 mikron, 31. 0 mikron ve 31. 1 mikron olarak saptandı. Birim deri sahasına düşen temiz yapağı miktarı Coopworth'larda en fazla, daha sonra Romney'lerde olup Perendale ve Cheviot'larda en az olarak bulunmuştur. Canlı ağırlığın herbir ünitesine isabet eden yapağı miktarının en fazla Romney ırkında olduğu tesbit edilmiştir. Kırımda canlı ağırlık Romney toklularında 28. 2 kg., Coopworth toklularında 32. 8 kg., Perendale toklularında 32. 6 kg. ve Cheviot toklularında 32. 1 kg. olarak saptanmıştır. Tek doğmuş toklular, ikiz doğmuş olanlara nazaran canlı ağırlıkta ortalama 1. 7 kg., kirli yapağı veriminde 0. 09 kg. daha fazla oldukları tesbit edilmiştir. Yapağı verim parametrelerinin daha çok tokluların kırım yaşları ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

Yadrichev, V. I., Knacnihyan, T. L. (1979) – Romanov Koyun Yapağlarının Teknik ve Fiziksel Karakterleri. A. B. A. Vol: 47, No. 1 (207).

Veriler Kostroma Ziraat Enstitüsü Çiftliğinde yetiştirilen koyunlardan elde edildi. Doğumda kemp elyafı uzunluğu ortalaması 1. 54 cm., normal elyaf uzunluğu 0. 8 cm. 5. nci ayda kemp elyafı uzunluğu 3. 5 cm., normal elyaf uzunluğu 6. 6 cm. 9. ncu ayda normal elyaf kutru 20 - 24 mikron (ortalama omuzda 21. 2 mikron, kaburgada 22. 7 mikron, butta 22. 2 mikron) kemp elyafı kutru 75 - 85 mikron, (ortalama omuzda 76. 5 mikron, kaburgada 82. 9 mikron, butta 84. 4 mikron) olduğu tesbit edilmiştir. 6 aylık kuzu yapağlarında elastikiyet 6. 8 - 8. 5, 9 aylıklarda 7. 2 - 8. 0, ergin koyunlarda ilkbahar kırkımında 7. 8 - 8. 5 sonbahar kırkımında 8. 3 - 8. 9 ve yapağı randımanının % 60 - 70, yapağında yağlı miktarının % 6. 9 - 13. 0 arasında olduğu saptanmıştır.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

Waide, Y., Niwa, T., Asanuma, R. (1979) – Dondurulmuş Keçi Spermalarının Yaşama Gücü ve Fertilitesi. A. B. A. Vol: 47, No. 2, (1979).

4 baş Saanen keçisinden alınan sperma, ampullerde veya payetlerde, önce kuru buz ve alkol daha sonra likit nitrojende donduruldu. Dilue sodyum sitratda optimum yumurta sarısı nisbeti % 20 ve optimum gliserol nisbeti % 14 - 16 idi. Gliserol için equilibration zamanı 1. 5 - 48. 0 saat olarak ayarlandı. En iyi sperma motilitesi 6 - 18 saatlik equilibration zamanında elde edildi. Gliserol yerine etilen glikol veya propilen kullanıldığı zaman spermaların yaşama gücü belirgin bir şekilde azaldı. 1 / 10 - 1 / 20 lik sulandırmada ve semenin 30 - 40°C deki çözeltisinde sperma motilitesinin en iyi olduğu tesbit edildi. Sperma 1 - 1022 günler arasında -79 ve -196°C de donduruldu. 114 baş keçi 0. 5 ml. lik semen ile intracervikal olarak tohumlandı. Bu uygulamada % 71. 9 luk bir gebelik elde edildi. En uzun olan 1022 gün dordurmada muhafaza edilmiş olan sperma ile yeterli düzeyde gebelik sağlandı. 2 aydan fazla muhafaza edilen sperma ile tohumlanan 154 keçide % 81. 8 lik gebelik tesbit edildi.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

Yusupova, L. U., Mashkov, A. N. (1979) – Farklı Sistemlerle Yetiştirilen Komonov Kuzularının Yapığı Karakterleri. A. B. A. Vol: 27, No. 1, (208).

Veriler, 3 aylık süttten kesilen üçüz doğmuş erkek kuzular ile 3 günlük iken süttten kesilen üçüz doğmuş erkek kuzulardan elde edilmiştir. Her iki grup için sıra ile, kuzular 6 aylık yaşta iken, ortalama elyaf inceliği: 20. 6 - 20. 7 mikron, kemp elyafı inceliği 69.3-70. 6 mikron, normal elyaf uzunluğu: 30. 6 - 32. 0 mm. kemp elyafı uzunluğu: 25. 6 - 26. 8 mm. ve elyaf dansitesi / mm² de 30. 2 - 31. 3 olarak tesbit edilmiştir.

Dr. Mehmet ÖRKİZ

Kasymov, K. T. (1979) – Dondurulmuş Sperma ile Tohumlanan Koyunlarda Gebelik ve Fertilitte Nisbetleri. A. B. A. Vol: 47, No. 2 (762).

% 6 glikoz, % 16 yumurta sarısı ve yağda % 10 luk hazırlanmış tocopherol asetattan % 1. 6 ihtiva eden, sulandırılmış bir vasatta sperma donduruldu. Bu şekilde hazırlanmış sperma çözelti olarak 80 baş Kazakh Finewool koyunu tohumlandı. Ayrıca 14 baş koyun da taze sperma ile tohumlandı. Tohumlamadan 28 - 33 gün sonra yapılan kontrollarda dondurulmuş sperma ile tohumlanan koyunlardan % 51. 3 ve taze sperma ile tohumlanan koyunlardan % 71. 5 gebelik sağlanmıştır. İkinci bir deneme de, 10 baş koyun, bir ay süre ile dordurmada kalan sperma ile ve 10 baş koyun da 4 - 6 ay süre ile dondurmada kalan sperma ile tohumlanmıştır. Bu tohumlamadan 3 gün sonra koyunlara laparatomie yapılmıştır. Gebelik nisbeti birinci grupta % 53 ve ikinci grupta % 60 olarak tesbit edilmiştir. 3. 5 - 7. 5 yaşlı Kazakh Finewool koyunlarında, sıfat sezonunun başlangıcından 13 - 19 ncu günler arasında % 77. 3 'ünün kızgınlık gösterdikleri anlaşılmıştır. Kızgınlık gösteren koyunlar 120 x 10⁶ ve 125 x 10⁶ lik donmuş sperma ile tohumlandıklarında gebelik nisbeti sıra ile % 25. 5 ve % 55. 0 olarak tesbit edilmiştir. Gebelik süresi koyunların % 90. 2 sinde 149 - 153 gün arasında ve kuzulama nisbeti de % 129 olarak bulunmuştur.

Dr. Mehmet ÖRKİZ